

STATUT
TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW KULTURY KRESOWEJ
tekst jednolity z dnia 24 czerwca 2025 r.

ROZDZIAŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Stowarzyszenie nosi nazwę: TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW KULTURY KRESOWEJ i dotyczy Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej, w dalszych postanowieniach statutu zwane Towarzystwem.
2. Towarzystwo może używać nazwy skróconej TMKK oraz wyróżniającego je znaku graficznego i sztandaru.
3. Towarzystwo jest zrzeszeniem osób fizycznych, zawiązanym dla działania na rzecz pamięci o kulturze Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej. Siedzibą Towarzystwa jest miasto Wrocław. Terenem działania jest Rzeczpospolita Polska.
4. Dla realizacji celów statutowych Towarzystwo może działać na terenie innych państw z poszanowaniem tamtejszego prawa.
5. Towarzystwo może tworzyć oddziały i koła. Za zgodą Zarządu Głównego koła mogą być tworzone także poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej
6. Towarzystwo może udzielać pełnomocnictw osobom fizycznym i prawnym do jej reprezentowania zarówno w Polsce jak i za granicą.
7. Towarzystwo jest zawiązane na czas nieograniczony. Posiada osobowość prawną. Działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o Stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001, Nr 79, poz. 855 z późn. zm.) oraz niniejszego statutu.
8. Towarzystwo może należeć do innych krajowych i międzynarodowych organizacji o podobnych celach.
9. Działalność Towarzystwa oparta jest przede wszystkim na pracy społecznej członków. Do prowadzenia swych spraw Towarzystwo może zatrudniać pracowników.
10. Towarzystwo prowadzi działalność w zakresie sfery zadań publicznych, która jest jego wyłączną działalnością.

ROZDZIAŁ II
CELE I ŚRODKI DZIAŁANIA

11. Celem Towarzystwa jest:
 - a. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.
 - b. Działalność wspomagająca rozwój kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji.
 - c. Ochrona pamięci narodowej dotyczącej Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej.
 - d. Wspieranie nauki, kultury i sztuki ukazującej problematykę kresową w świetle prawdy historycznej.
 - e. Wspomaganie działań na rzecz rozwijania kontaktów i współpracy między narodami i społeczeństwami.
 - f. Upowszechnianie kultury kresowej.

- g. Nawiązywanie współpracy ze środowiskami kresowymi - Polakami zamieszkałymi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
- h. Wspomaganie polskich rodzin i osób będących w trudnej sytuacji, mieszkających za wschodnią granicą Polski.
- i. Krzewienie rzetelnej wiedzy historycznej o Kresach.
- j. Wspomaganie inicjatyw i działań środowisk i osób indywidualnych związanych z Kresami na rzecz rozwoju tradycji, obyczajów i kultury kresowej.
- k. Podejmowanie działań zmierzających do ratowania polskich zabytków kresowych i zbieranie informacji o ich stanie.
- l. Organizowanie pomocy charytatywnej dla rodaków za wschodnią granicą kraju.
- m. Udzielanie pomocy ofiarom klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen.
- n. Pobudzanie aktywności, rozwijanie aspiracji życiowych, promowanie twórczości dzieci i młodzieży pochodzenia polskiego zamieszkałej za wschodnią granicą kraju.
- o. Organizowanie w Polsce letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży polskiej zamieszkałej za wschodnią granicą Polski.
- p. Reprezentowanie wspólnoty członków i organizacji będących członkami wspierającymi Towarzystwa.
- q. Reprezentowanie środowisk kresowych w ośrodkach administracji państwowej i samorządowej, politycznej, w środkach masowego przekazu, organizacjach pozarządowych oraz na forum międzynarodowym.
- r. Promowanie i organizacja wolontariatu.
- s. Tworzenie ogniw Towarzystwa w kraju i za granicą.
- t. działalność naukowa, oświatowa, dobroczynności i pomocy społecznej w ramach w/w celów.

12. Towarzystwo swe cele realizuje poprzez:

- a. Tworzenie bazy informacyjnej zawierającej dane adresowe stowarzyszeń i organizacji kresowych, ich członków i projektów działalności.
- b. Tworzenie strony internetowej poświęconej Kresom i stowarzyszeniom kresowym.
- c. Tworzenie kalendarium imprez historycznych, kulturalnych organizowanych przez organizacje kresowe i ich propagowanie.
- d. Tworzenie wykazu ofiarnych obywateli polskich II Rzeczypospolitej, którzy w latach II wojny światowej udzielali heroicznej pomocy ofiarom czystek etnicznych na Kresach Wschodnich RP.
- e. Gromadzenie funduszy na realizację celów statutowych.
- f. Współpracę z organizacjami krajowymi i zagranicznymi w zakresie pozyskiwania środków, wymiany doświadczeń i realizacji programów dobroczynnych.
- g. Współpracę z administracją publiczną, samorządami lokalnymi i innymi podmiotami, które działają na rzecz pomocy społecznej.
- h. Przeprowadzanie, zgodnie z przepisami prawa, kwest, aukcji, zbiórek darów rzeczowych jak i finansowych na rzecz rozwoju pamięci narodowej.
- i. Tworzenie bibliotek i innych placówek kultury działających na rzecz kultury kresowej oraz tworzenie katalogu posiadanych przez organizacje kresowe księgozbiorów, fotografii, pamiątek itp. związanych z Kresami Wschodnimi Rzeczypospolitej Polskiej.
- j. Informację o Kresach w środowiskach młodzieżowych, szkolnych i studenckich, organizację sympozjów, seminariów i innych form popularyzacji wiedzy poświęconych kulturze kresowej, tworzenie kół naukowych, klubów literackich, grup artystycznych, zrzeszeń miłośników kultury kresowej, przekazywanie młodzieży nieodpłatnych wydawnictw Towarzystwa, organizowanie spotkań z przedstawicielami Towarzystwa oraz twórcami działającymi na rzecz kresowej pamięci narodowej, pisarzami, aktorami, reżyserami itp.
- k. Pomoc w organizowaniu wycieczek do miejsc szczególnie istotnych dla polskiej kultury narodowej i upamiętnianie ofiar czystek etnicznych dla dzieci i młodzieży,
- l. Tworzenie wydawnictw i informacji multimedialnych o Kresach Wschodnich.
- m. Organizowanie stałych spotkań przewodniczących Oddziałów Towarzystwa.
- n. przyznawanie nagród, odznaczeń i medali Stowarzyszenia jego członkom oraz innym osobom fizycznym i prawnym zasłużonym dla Stowarzyszenia oraz krzewiącym cele wyznaczone przez Towarzystwo,

o. oraz organizowanie innych form aktywności prawem dozwolonych prowadzących do realizacji celów statutowych.

13. Towarzystwo realizuje swoje cele opisane w Art.8 także poprzez:

- współpracę z podmiotami prowadzącymi działalność zbieżną z celami Towarzystwa,
- współpracę z osobami fizycznymi wskazującymi zainteresowanie celami Towarzystwa.

14. Działalność Stowarzyszenia wskazana w niniejszym rozdziale będzie prowadzona tak odpłatnie, jak i nieodpłatnie.

15. Działania wynikające z treści art. 20 pkt. 7 Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie:

- a. W działalności Towarzystwa zabrania się: udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Towarzystwa w stosunku do jego członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych „osobami bliskimi”.
- b. Zabrania się przekazywania majątku Towarzystwa na rzecz jego członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach.
- c. Zabrania się wykorzystywania majątku Towarzystwa na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich (art. 20 pkt. 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Dz. U. z 2003 r. nr 96 poz. 873).
- d. Czynności dokonane z naruszeniem niniejszego artykułu są nieważne.

ROZDZIAŁ III

CZŁONKOWIE – PRAWA I OBOWIĄZKI

16. Członkami Towarzystwa mogą być osoby fizyczne i prawne. Osoba prawna może być jedynie członkiem wspierającym Towarzystwo.

17. Towarzystwo posiada członków:

- a) zwyczajnych,
- b) wspierających,
- c) honorowych.

18. Członkiem zwyczajnym Towarzystwa może być każda pełnoletnia osoba fizyczna, która:

- a) złoży deklarację członkowską na piśmie,
- b) przedstawi pozytywną opinię dwóch członków Stowarzyszenia.

19. Członkiem zwyczajnym staje się po złożeniu pisemnej deklaracji na podstawie uchwały Zarządu Towarzystwa.

20. Członkiem wspierającym Towarzystwo może zostać osoba fizyczna i prawna deklarująca pomoc finansową, rzeczową lub merytoryczną w realizacji celów Towarzystwa.

21. Członkiem wspierającym staje się po złożeniu pisemnej deklaracji na podstawie uchwały Zarządu.

22. Członkiem honorowym Towarzystwa może być osoba fizyczna, która wniosła wybitny wkład w działalność i rozwój Towarzystwa.

23. Członkowie honorowi są przyjmowani przez Walne Zgromadzenie na wniosek 10 członków Towarzystwa.

24. Członkowie zwyczajni mają prawo:

- a) biernego i czynnego uczestniczenia w wyborach do władz Towarzystwa,
- b) korzystania z dorobku, majątku i wszelkich form działalności Towarzystwa,
- c) udziału w zebraniach, wykładach oraz imprezach organizowanych przez Towarzystwo,
- d) zgłaszania wniosków co do działalności Towarzystwa.

25. Członkowie zwyczajni mają obowiązek:

- a) brania udziału w działalności Towarzystwa i realizacji jego celów,
- b) przestrzegania statutu i uchwał władz Towarzystwa,
- c) regularnego opłacania składek.

26. Członkowie wspierający i honorowi nie posiadają biernego oraz czynnego prawa wyborczego, mogą jednak brać udział z głosem doradczym w posiedzeniach statutowych władzach Towarzystwa, poza tym posiadają takie prawa jak członkowie zwyczajni.

27. Członek wspierający ma obowiązek wywiązywania się z zadeklarowanych świadczeń, przestrzegania statutu oraz uchwał władz Towarzystwa.

28. Członkowie honorowi są zwolnieni ze składek członkowskich. Członkowie honorowi mają obowiązek podejmowania działań zmierzających do rozpowszechniania informacji dotyczących działalności Towarzystwa.

29. Utrata członkostwa następuje na skutek:

- a) pisemnej rezygnacji złożonej na ręce Zarządu,
- b) wykluczenia przez Zarząd:
 - z powodu łamania statutu i nieprzestrzegania uchwał władz Towarzystwa,
 - z powodu notorycznego nie brania udziału w pracach Towarzystwa,
 - z powodu nie płacenia składek za okres pół roku,
 - na pisemny wniosek trzech członków Towarzystwa.
- c) utraty praw obywatelskich na mocy prawomocnego wyroku sądu,
- d) śmierci członka oraz utraty osobowości prawnej przez osoby prawne.

30. Od uchwały Zarządu w sprawie przyjęcia w poczet członków stowarzyszenia lub pozbawienia członkostwa zainteresowanemu przysługuje odwołanie do Walnego Zgromadzenia Członków. Odwołanie winno być wniesione w terminie nie dłuższym niż 15 dni od dnia podjęcia uchwały przez Zarząd. Uchwała Walnego Zgromadzenia Członków jest ostateczna.

ROZDZIAŁ IV

WŁADZE STOWARZYSZENIA

31. Władzami Towarzystwa są:

- a) Walne Zgromadzenie Członków,
- b) Zarząd Główny,
- c) Komisja Rewizyjna.

32. Kadencja władz:

- a) Kadencja wszystkich władz wybieralnych Towarzystwa trwa pięć lat, a ich wybór odbywa się w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów,
- b) Członkowie wybrani do władz Towarzystwa mogą pełnić tę samą funkcję bez ograniczenia ilości kadencji.

33. Uchwały wszystkich władz Towarzystwa zapadają zwykłą większością głosów przy obecności, co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowani chyba, że dalsze postanowienia statutu stanowią inaczej.
34. Walne Zgromadzenie Członków jest najwyższą władzą Towarzystwa. W Walnym Zgromadzeniu Członków biorą udział:
- a) z głosem stanowiącym – członkowie zwyczajni,
 - b) z głosem doradczym – członkowie wspierający, honorowi oraz zaproszeni goście.
35. Walne Zgromadzenie Członków może być zwyczajne i nadzwyczajne.
36. Walne Zgromadzenie Członków zwyczajne jest zwoływane raz na rok przez Zarząd Główny Towarzystwa. Termin i miejsce obrad Zarząd Główny podaje do wiadomości wszystkich członków, co najmniej na 7 dni przed terminem zebrania.
37. Walne Zgromadzenie Członków nadzwyczajne może się odbyć w każdym czasie. Jest zwoływane przez Zarząd Główny z jego inicjatywy, na wniosek Komisji Rewizyjnej lub pisemny wniosek, co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków zwyczajnych Towarzystwa.
38. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, w obecności przynajmniej połowy ogólnej liczby członków. Głosowanie jest jawne. Członkowie mogą zgłosić wniosek o głosowanie tajne. Wniosek taki musi być poddany pod głosowanie Walnego Zgromadzenia.
39. W przypadku gdy liczba członków Towarzystwa będzie większa niż 100, wówczas Walne Zgromadzenie Członków zastępuje się Zebraniem Delegatów, przy czym na 5 członków przypada 1 delegat. Wybory delegatów mają charakter tajny.
40. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:
- a) określanie głównych kierunków działania i rozwoju Towarzystwa,
 - b) uchwalanie zmian statutu,
 - c) wybór i odwoływanie wszystkich władz Towarzystwa,
 - d) udzielanie Zarządowi absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej,
 - e) rozpatrywanie sprawozdań z działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
 - f) uchwalanie budżetu,
 - g) uchwalanie wysokości składek członkowskich oraz wszystkich innych świadczeń na rzecz Towarzystwa,
 - h) podejmowanie uchwał w sprawie przyjęcia członka honorowego,
 - i) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań władz Towarzystwa,
 - j) rozpatrywanie wniosków i postulatów zgłoszonych przez członków Towarzystwa lub jego władze,
 - k) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu,
 - l) podejmowanie uchwały o rozwiązaniu Towarzystwa i przeznaczeniu jego majątku,
 - m) podejmowanie uchwał w każdej sprawie wniesionej pod obrady, we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych do kompetencji innych władz Towarzystwa.
41. Zarząd Główny jest powołany do kierowania całą działalnością Towarzystwa zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia Członków; reprezentuje Towarzystwo na zewnątrz.
42. Zarząd składa się z 4 do 7 osób w tym prezesa, wiceprezesów, sekretarza i skarbnika. Prezesa, wiceprezesów, sekretarza i skarbnika wybiera Zarząd spośród swoich członków.
43. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. Posiedzenia Zarządu zwołuje prezes.

44. Zarząd Główny może powoływać Oddziały i Koła Towarzystwa. Zatwierdza je Walne Zgromadzenie Członków.

45. Na czele każdego Oddziału Towarzystwa stoi Zarząd w składzie 3 osobowym(prezes, sekretarz, skarbnik) Wybieranie zarządu odbywa się według zasad określonych w rozdz. IV, pkt 25/a Statutu. W pozostałym zakresie Oddziały podlegają Zarządowi Głównemu Towarzystwa.

46. Oddział może powstać przy ilości 10 członków Towarzystwa.

47. Mogą powstawać Koła Towarzystwa. Liczba członków Koła nie może być mniejsza niż 5 osób. Koło wybiera przewodniczącego zgodnie z rozdz. IV pkt. 25/a i podlega Zarządowi Głównemu Towarzystwa.

48. Do kompetencji Zarządu należy:

- a) realizacja celów Towarzystwa,
- b) wykonywanie uchwał Walnego Zgromadzenia Członków,
- c) sporządzanie planów pracy i budżetu,
- d) sprawowanie zarządu nad majątkiem Towarzystwa,
- e) podejmowanie uchwał o nabywaniu, zbywaniu lub obciążaniu majątku Towarzystwa,
- f) reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz,
- g) zwoływanie Walnego Zgromadzenia Członków,
- h) przyjmowanie i wykluczanie członków,
- i) przyznawanie medali, odznaczeń oraz zatwierdzanie wniosków w sprawie odznaczeń, medali, nagród, itp., (wzory w/w medali i odznaczeń zostaną ustalone w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia).

49. Członkiem Zarządu nie może zostać osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

50. Komisja Rewizyjna powoływana jest do sprawowania kontroli nad działalnością Towarzystwa.

51. Komisja Rewizyjna składa się z 3 do 5 osób, w tym przewodniczącego, zastępcy oraz sekretarza. Wybiera ich spośród własnego grona.

52. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

- a) kontrolowanie działalności Zarządu,
- b) składanie wniosków z kontroli na Walnym Zgromadzeniu Członków,
- c) prawo wystąpienia z wnioskiem o zwołanie Walnego Zgromadzenia Członków oraz zebrania Zarządu,
- d) składanie wniosków o absolutorium dla władz Towarzystwa,
- e) składanie sprawozdań ze swojej działalności na Walnym Zgromadzeniu Członków.

53. W razie, gdy skład władz Towarzystwa ulegnie zmniejszeniu w czasie trwania kadencji, uzupełnienie ich składu może nastąpić w drodze kooptacji, której dokonują pozostali członkowie organu, który uległ zmniejszeniu. W tym trybie można powołać nie więcej niż połowę składu organu.

ROZDZIAŁ V

MAJĄTEK I FUNDUSZE

54. Majątek Towarzystwa stanowią nieruchomości, ruchomości, prawa majątkowe, fundusze oraz środki finansowe pozyskane przez Towarzystwo w toku jej działania.

55. Nadwyżkę przychodów nad kosztami Towarzystwo przeznacza na działalność pożytku publicznego określoną postanowieniami niniejszego Statutu, w tym w szczególności wynikającą z Rozdziału II Statutu (Cele i środki działania).

56. Majątek Towarzystwa powstaje w szczególności:

- a) ze składek członkowskich,
- b) z darowizn, spadków, zapisów,
- c) z dotacji, subwencji i ofiarności publicznej,
- d) z dochodów z majątku ruchomego i nieruchomego oraz praw majątkowych przekazanych Towarzystwu odpłatnie bądź nieodpłatnie;
- e) z dochodów z odpłatnej działalności statutowej;
- f) ze środków finansowych pochodzących z odsetek od wkładów na rachunkach bankowych;
- g) oraz innych prawem dozwolonych.

57. Wszelkie środki pieniężne mogą być przechowywane wyłącznie na koncie Towarzystwa.

58. Towarzystwo prowadzi gospodarkę finansową zgodnie z obowiązującymi przepisami.

59. Decyzje w sprawie nabywania, zbywania i obciążania majątku Towarzystwa podejmuje Zarząd.

60. Nadwyżkę przychodów nad kosztami pochodzącą z darowizn, spadków, zapisów oraz subwencji Towarzystwo przeznacza na działalność pożytku publicznego, poprzez realizację celów Towarzystwa według uznania Zarządu, o ile ofiarodawcy nie postanowili inaczej.

61. W przypadku powołania Towarzystwa do dziedziczenia jej Zarząd składa oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, lecz tylko wówczas, gdy w chwili składania tego oświadczenia jest oczywiste, że stan czynny spadku znacznie przewyższa długi spadkowe.

62. Cała nadwyżka przychodów nad kosztami Towarzystwa będzie przeznaczana na działalność pożytku publicznego w ramach statutowych celów Towarzystwa.

63. Do zawierania umów, udzielania pełnomocnictwa i składania innych oświadczeń woli w szczególności w sprawach majątkowych wymagane są podpisy dwóch członków Zarządu działających łącznie.

ROZDZIAŁ VI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

64. Uchwałę w sprawie zmiany statutu oraz uchwałę o rozwiązaniu Towarzystwa podejmuje Walne Zgromadzenie Członków kwalifikowaną większością głosów – (2/3), przy obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

65. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Towarzystwa, Walne Zgromadzenie Członków określa sposób jego likwidacji oraz przeznaczenie majątku Towarzystwa.

66. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym statucie zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo o Stowarzyszeniach.